

[takaisin](#)

Talonmiehet töissä -tutkimuskysely: FM Satu Heikkinen, Joensuun yliopisto, perinteentutkimus

"Niin voisimpa vielä kerran, edes yhden päivän ajan, olla se kolmevuotias tyttö, joka istui usein Satamakatu 9:n jalkakäytävän reunalla neekerinukke kainalossaan, kuunteli lokkien kirkunaa, katseli, kun talonmies lakaisi kadulta tupakannatsoja ja lauloi: 'Kerran istui kirppu paitani helmalla, jutteli ja lauloi se tällä tavalla: Oi jos mull' ois voimia kuin suurella härjällä, ettei tarttis aina pelata järjellä.'" Kiinteistöperinne 1985, s. 17.

Talonmiehen työ on yksi niistä ammateista, joihin nykyajan nopea teknistyminen ja tehokkuusvaatimukset ovat vaikuttaneet konkreettisesti. Moni taloyhtiö on päätenyt valitsemaan talonmiehen tilalle kustannustehokkaamman huoltoyhtiön, ja talonmiesten ammattikunta on viime vuosina pienentynyt huomattavasti.

Keruuaineiston avulla on tarkoitus tutkia talonmiehen ammattia, sitä, miten työ on aikojen saatossa muuttunut ja miten perinteisesti talonmiehelle kuuluneet taloyhtiön asiat nykyään hoituvat. Mitä yhden ammattikunnan työn rakenteiden muuttuminen heijastaa yhteiskunnan arvoja? Millaisia sosiaalisia verkostoja talonmiehen työn ja toisaalta ulkopuolisten huoltoyhtiöiden ympärille kehittyy? Miten yhteisöllistä kerrostalo- ja muu yhtiömuotoinen asuminen nykyään on? Millaisen paikan talonmies on perinteisesti talossa täyttänyt?

Talonmiehet töissä -keruu kutsuu kertomaan omia talonmiesmuistoja ja -kokemuksia. Myös talonmiehenä tai huoltoyhtiön työntekijänä toimivilta toivotaan kuvauksia työkuvasta ja siinä mahdollisesti tapahtuneista muutoksista.

Vastauksista etukäteen kiittäen Satu Heikkinen

Aihepiirejä

1. Nykyajan kerrostalo- ja muu yhteisöasuminen

Kuvaile asuinympäristöäsi. Kerro talon piiriin kuuluvista ihmisistä: asukkaista, osakkeiden omistajista ja vuokralaisista; talonmiehistä, huoltomiehistä, isännöitsijöistä, siivoojista, taloyhtiön hallituksesta, talossa toimivista ammatinharjoittajista jne.

2. Arkiset kohtaamiset

Kuinka kuvailisit taloyhtiön asukkaiden suhteita? Millaisia naapurisuhteita talossa on, millaisista asioista riidellään? Onko eri sosiaalisten luokkien välillä ongelmia?

3. Talonmiehen/huoltoyhtiön rooli taloyhtiössä

Hoitaako taloyhtiössänne perinteiset talonmiehen työt ulkopuolinen huoltoyhtiö vai onko taloyhtiöllä oma talonmies? Millaisissa tilanteissa talonmiehen puoleen käännytään, millainen rooli talonmiehellä yhtiössänne on? Jos sinulla on kokemusta sekä talonmiehen että huoltoyhtiön hoitamasta taloyhtiöstä, kuvaile toiminnassa havaittuja eroja ja yhtäläisyyksiä. Kuvaile talonmiehen ja esim. lasten ja vanhusten suhdetta. Onko taloyhtiössänne häiriökäyttäytymistä, kuka siihen puuttuu ja miten?

4. Talon henki

Taloyhtiön yhteisissä tiloissa koettua. Vietetäänkö taloyhtiössänne yhteisiä juhlia, onko talossa talkoohenkeä? Millainen on taloyhtiön yhteishenki, millaiset asukkaat ovat aktiivisia, ketkä jäävät toiminnan ulkopuolelle?

5. Taloyhtiön haasteita

Onko taloyhtiössänne tehty remontteja? Millaisia tilanteita tulipalot, vesivahingot, murrot ja onnettomuudet ovat aikaansaaneet?

6. Elämää kerrostalon pihalla

7. Talon historia

Muistele eri aikakausia ja tarinoissa elämään jääneitä asukkaita.

8. Totta vai tarua?

Muistoja, juoruja, vitsejä ja juttuja vuosien varrelta.

Talonmiehille ja huoltoyhtiöiden työntekijöille (voit kertoa myös yllä esitellyistä aihepiireistä)

Talonmiehen ja huoltomiehen työ

Mikä talonmiehen työssä on vuosien saatossa muuttunut? Millaista on talonmiehen/huoltomiehen työ nyt? Kuvaile työtapojen ja -välineiden muuttumista ja erilaisten organisaatiomuutosten tuomia uudistuksia työntekoon. Onko ammatin arvostus muuttunut vuosien aikana? Millaisen koet roolisi taloyhtiössä olevan? Millaisista asioista keskustellette taloyhtiön asukkaiden kanssa? Kuvaile alalle tyypillistä ammattikieltä: esineiden ja asioiden nimiä ja alan sanontoja. Muistatko työhön liittyviä kaskuja, vitsejä, juoruja, tarinoita tai legendoja?

Kiinteistöhoitajien yhteistyötä

Isännöitsijät, talonmiehet, taloyhtiön hallitus ja muut talon piirin tahot yhteistyössä. Järjestötoimintaa. Suhteet viranomaisiin; järjestyssäännöt, yhteiset pelisäännöt.

Kirjoitusohjeet:

- Kirjoita vastauksesi valkoiselle A4-arkille vain paperin toiselle puolelle. Jätä vasempaan reunaan n. 4 cm ja oikeaan reunaan n. 1 cm marginaali arkistointitoimenpiteitä varten. Älä käytä

tarroja, teippejä tai niittejä.

- Kirjoita eri liuskalle taustatietosi: nimi, osoite, puhelinnumero; koulutus ja ammatti (myös entiset); syntymäaika ja -paikka sekä allekirjoitettu suostumuksesi siihen, että lähettämäsi aineisto arkistoidaan nimelläsi tutkimuskäyttöön Kansanrunousarkistoon.

- Lähetä vastauksesi 31.5.2008 mennessä osoitteeseen SKS, Kansanrunousarkisto, PL 259, 00171 Helsinki tai sähköpostitse osoitteeseen keruu@finlit.fi. Kuoreen tai viestin aihekenttään tunnus "Talonmiehet". Vastaajille jaetaan kirjapalkintoja.

Lisätietoja:

Kansanrunousarkisto, p. 0201 131 240, sähköposti:

keruu@finlit.fi

Satu Heikkinen, sähköposti Satu.H.Heikkinen@joensuu.fi